

TAZETTE #10

THEATERAANZEE.BE ZATERDAG 04/08/2018

De zon werd deze ochtend voor u opgezongen door Sean (9 jaar) en Rachel (6 jaar) #ZonDagKind

DE NOODZAAK OM TE BETREKKEN INTERVIEW MET LUCAS DE MAN, CURATOR TAZ#2019

TAZ#2018 zit er bijna op. Gastcurator Barbara Raes kan terugblikken op een geslaagde editie. Wij blikken alvast vooruit naar 2019, met de curator van volgend jaar, Lucas De Man: creator, conceptontwikkelaar, presentator, dagvoorzitter, theatermaker, regisseur en oprichter en artistiek leider van Stichting Nieuwe Helden. In voorstellingen als *De Man in Europa*, *Wij*, *Varkenland* en *De Man is Lam* krabt hij aan de korsten van maatschappelijke wonden als racisme, conservatisme en collectieve angst.

Hoe blik jij, als curator in spe, terug op deze editie en op het curatorschap van Barbara Raes?

Ik heb Barbara de afgelopen week gevolgd om te zien hoe ze de dingen aanpakte. Dat was heel leerrijk. Vooral de rituelen en de bijzondere producties in de rand waartoe ze heeft geïnspireerd vond ik heel interessant. Ik heb vooral geleerd dat mijn rol eerder die van inspirator zal zijn dan die van curator. Ik ga mijn twee voorgangers niet imiteren, maar vertrekken van mijn eigen kracht door te doen wat ik goed kan: makers uitdagen."

Je hebt een band met TAZ. Speelt dat een rol in de manier waarop je het festival wil inspireren?

"Ik voel me inderdaad betrokken bij dit festival. Ik ben hier maker, jurylid, mentor, spreker geweest. 'Nu nog curator worden en dan zijn we van jou af,' zei Luc Muylaert. Ik heb hier in Oostende veel meegemaakt. Het is een soort actieve nostalgie die ik hier voel. Ik reis veel, dus ik vind het belangrijk om mezelf eraan te herinneren waar ik vandaan kom."

Waar wil je volgend jaar op focussen?

"We zullen volgende zomer de verkiezingen achter de rug hebben, en ik vrees voor de gevolgen. Een reden te meer om naar buiten te trekken en mensen op te roepen om na te denken over hun plek in de wereld. Ik wil het hebben over betrokkenheid. Betrokkenheid op verschillende niveaus, zowel persoonlijk als theoretisch en rationeel; nadenken over hoe je een publiek betreft, maar ook over de grote vraagstukken, zoals hoop en ongelijkheid. Ik vind ongelijkheid bijvoorbeeld een veel interessanter woord dan armoede. In se gaat armoede over "niet betrokken mogen zijn."

"Tegelijk moet het gaan over hoe we als kunstenveld de samenleving betrekken bij wat wij doen. Er zit veel valse bescheidenheid en misschien zelfs een vorm van arrogantie in hoe we ons opstellen. De kunsten moeten onafhankelijk blijven, dus vragen we geld aan de overheid. Belachelijk! We moeten nadenken hoe we iedereen, ook de bedrijfsweld en de media, betrekken bij wat we doen. Omdat wat we doen belangrijk is. Het vraagt lef om verhalen te maken, om daar geld voor te vragen. Maar we hebben verhalen nodig. Het budget voor de kunsten in Vlaanderen bedraagt ongeveer evenveel als de kostprijs van een nieuwe oprit voor een autosnelweg. Belachelijk!"

"Tien jaar geleden werd ik hier op TAZ gevraagd om een statement te maken. Dat ging over noodzaak. Die noodzaak is er nog steeds. Kunst doet iets waarop we trots moeten zijn: een plek geven aan het niet weten. Iedereen wil "het" weten. Politici, journalisten, opiniemakers willen weten. Betrokkenheid vraagt net de bereidheid om niet te weten."

"Dat verhaal wil ik graag meer terugzien in de pers. Het moet niet gaan over hoeveel publiek er was en of het goed weer was. Ik wil lezen waarover het gaat, niet op pagina 17 van de cultuurbijlage, maar vooraan in de krant, waar het echte nieuws te lezen valt. We

JONG MUZIEK: ILA

moeten journalisten vragen om mee te werken met het festival, in plaats van passief te komen kijken. Ik heb veel goede artikels gelezen over de focus van Barbara Raes als curator, maar dat was het dan. Ik wil lezen waarover het festival gaat, wat er inhoudelijk gebeurt, wat de noodzaak is van de makers. Wat belangrijk is, is de vraag waarom ze doen wat ze doen."

Hoe denk je dat thema concreet te vertalen? Kan je al een aantal producties verklappen?

"Een idee is om vijf avonden van de hoop te organiseren in De Grote Post, in samenwerking met vijf grote kunstenorganisaties en ook minder gebruikelijke partners. Zo willen we iets doen rond kinderarmoede en de beeldvorming rond armoede; daarvoor hebben we al met tientallen lokale organisaties gesproken. We gaan ook op zoek naar de democratie van de toekomst, of de toekomst van de democratie, aan de hand van een journalistiek project. Zo brengen we niet enkel theater, maar ook en vooral dialoog."

Waarom wil je dit doen? Wat is jouw noodzaak?

"Het is een vreemde en moeilijke opdracht, maar ik voel een noodzaak om te proberen het menselijke overleef te houden. We onderschatten de rol van de kunsten. Kunst is niet alleen gezellig, mooi of leuk. Dat moeten we durven opeisen, als makers en als festival. Er komt veel op ons af en veel mensen kunnen niet mee. Het is aan mijn generatie om te beslissen of we dat erg vinden of niet, en wat we er vervolgens mee doen. Er wordt iets fundamenteels bedreigd. Het is tijd voor actie, voor denken en doen." (BP)

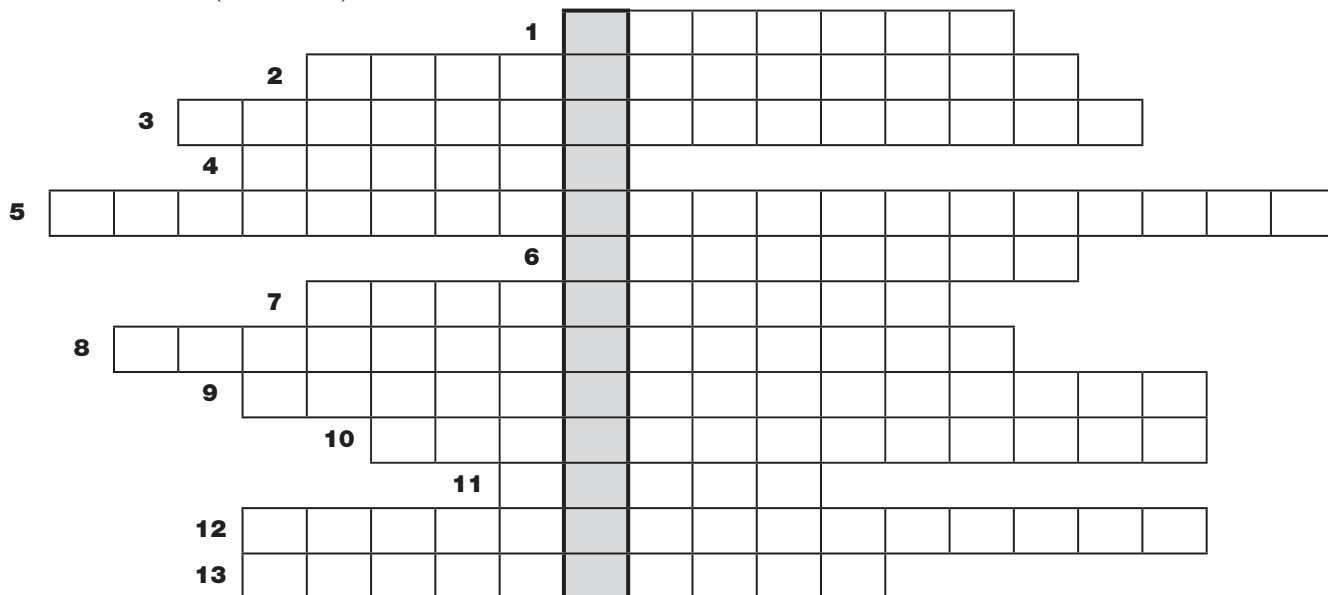
ILA doet niet aan bindteksten en dat is maar goed ook. Dank aan zangeres Ilayda Cicek om ons in café Crayon een set te gunnen die nog een onversneden set durft te zijn, en dus niet om de haverklap wordt onderbroken door soms slappe toespelingen of valse bescheidenheid. Deels daarom voelde de ietwat verplichte "dankuwel" aan het einde zo zalig oprecht.

Wat een zangeres is Ilayda ook. Haar stem sneed diep en bleef nog lang nazinderen. Ze begeleidde zichzelf op gitaar en werd slechts af en toe bijgestaan door een anonieme drummer. Ze leek zo in vervoering van haar eigen nummers dat ze ons moeiteloos haar wereld binnentrok. Een wereld die vol is van liefde en de pijn die die liefde aanricht. 'Live to Love', 'You Are not the Sun': zo goed als alle nummers uit haar set gaan over een verlangen naar of een herinnering aan samenzijn. Dat horen wij graag.

Toch is er ook nog wat groeiemarge. Naar het einde toe vonden we alle nummers misschien iets te veel op dezelfde structuur terugblijven: ILA glijdt stevast van een ingetogen en breekbare indiestrofe naar een softgrunge refrain waarin één frase een tiental keer wordt herhaald, getuige gepassioneerde kreten als "Turn my life back on" ('Home'), "Love me" ('Live to Love') en "Speak without your voice" ('Oh'). Dit sjabloon heeft Ilayda alvast in de vingers: als ze het nu ook nog eens durft om te draaien, staat niets haar in de weg om veel harten te veroveren. *Including mine. Including mine. Including mine...* (DB)

WOORDPUZZEL TAZ#2018

1 Rapper die samen met Johannes Verschaeve het openingsconcert van TAZ #2018 gaf. **2** Iedere toeschouwer krijgt er eentje mee na *Wat (niet) weg is* van Fien Leysen (TAZette #3) **3** Werkplaats voor niet-erkend verlies van Barbara Raes (TAZette #1) **4** De zoon van Florian Myjer (TAZette #2) **5** De stelregel van Park Katrol (TAZette #4) **6** Van oorsprong Sloveense windmolens die een ratelend en klapperend geluid maken (TAZette #4) **7** "Zich laten horen" in het Swahili (TAZette #3) **8** Auteur die gedicht schreef over *Rope* van Ief Spincemaille (TAZette #7) **9** Collectief dat een performatieve rondleiding gaf in de expo 'Een gesprek tussen collecties uit Kinshasa en Oostende' (TAZette #8) **10** Oostendse boekhandelaar aan wie de documentaire *Traces* van Greet Brauwers is gewijd (TAZette #9). **11** Favoriete dier van Simon Schuylenbergh (TAZette #5) **12** Luchtvaartmaatschappij waarmee Jack Dawson en Rose DeWitt Bukater naar New York vliegen (TAZette #5) **13** Curator van TAZ#2019 (TAZette #10)

THEMA TAZ#2019

OPLOSSINGEN OP THEATERAANZEE.BE/TAZETTE

DAGKLAPPER: ZATERDAG 04/08/2018

ZON OP	ZON DAG KIND	BEYOND THE SPOKEN/TAZ/HETPALEIS	OOSTELIJKE STREK DAM	RITUEEL	
07-24U	DRL	UN SETTLED RESIDENCY	HEIKE LANGSDORF	LANGESTRAAT 121 (HOEK VISSERSKAAI)	PLUS GRATIS
		Open performatieve ruimte waar een groep mensen mogelijkheden verzamelen en beoefenen.			
09-21U	35'	TITANIC AIRLINES	CLUB JACQUES	CC DGP (LOKETENZAAL)	PLUS ADD
		Een hoorspel over de moderne tijd en de moderne liefde, tien kilometer boven de Atlantische Oceaan.			
10-02U		INFOSTAND EN BAR CAFÉ KOER OPEN, TAZETTE VANAF 11U VERKRIJGBAAR			
11U00	90'	OP SLEPTOUW	GEERT MAK	VERTREK CAFÉ KOER	LITERATUUR UV
		Geert Mak neemt je mee op sleeptouw.			
11U00	75'	APÉRO POËZIE	ALICJA GESCINSKA/PETER VERHELST	KAAP/VRIJSTAAT 0.	LITERATUUR UV
		Bekende lezers halen hun lievelingsgedichten en favoriete dichters uit de boekenkast. Met Alicja Gescinska en Peter Verhelst.			
11U00	150'	THE PAIN OF OTHERS	PETER AERS	ATHENEUM	PLUS UV
		Een gespreksperformance waarbij we techtkomen in een wereld waar spreken over pijn een plaats krijgt.			
11U00	30'	RECHTZAAK TEGEN DE DOOD (VONNIS)	EVA KNIBBE/BART VAN DE WOESTIJNE	VREDEGERECHT	UV
		De makers bevragen de plek van tragiek in het westers denken en hoe die te delen met anderen.			
11U00	30'	RECHTZAAK TEGEN DE DOOD (LIVE STREAM)	EVA KNIBBE/BART VAN DE WOESTIJNE	VREDEGERECHT	UV
		De makers bevragen de plek van tragiek in het westers denken en hoe die te delen met anderen.			
14U00	90'	OP SLEPTOUW	GEERT MAK	VERTREK CAFÉ KOER	LITERATUUR UV
		Geert Mak neemt je mee op sleeptouw.			
14U00	60'	MATHIEU CORMAN, TRACES A PLATFORM FOR PHANTOMS OF THE PAST	GREET BRAUWERS	CC DGP (FOYER KLEINE POST)	FILM UV
		Een boeiende documentaire over Mathieu Corman.			
14U00	15'	INFINI #5	RIMAH JABR/DECORATELIER J. WOUTERS	CC DGP (GROTE POST)	PODIUM € 6,00
		Scenograaf Jozef Wouters bracht kunstenaars samen rond de vraag welke ruimte of landschap zij in het theater willen zien.			
14U30	15'	INFINI #5	RIMAH JABR/DECORATELIER J. WOUTERS	CC DGP (GROTE POST)	PODIUM € 6,00
		Scenograaf Jozef Wouters bracht kunstenaars samen rond de vraag welke ruimte of landschap zij in het theater willen zien.			
15U00	110'	CHASSE PATATE (8+)	STUDIO ORKA	FORTSTRAAT	PODIUM UV
		Chasse Patate biedt troost aan mensen die zich koste wat het kost overeind houden.			
15U00	120'	ABSURDE HELD	ARSENAAL/LAZARUS	LOODS NMBS	PODIUM € 16,00
		Het leven als ultieme daad van verzet tegen de zinloosheid.			
15U00	100'	HEIMAT 3, HOW TO BUILD A HOME	DE NWE TIJD	CC DGP (KLEINE POST)	PODIUM UV
		De Nwe Tijd wil een huis bouwen voor een jongen wiens beste vriend zelfmoord pleegde.			
16U00	300'	ONZE WEDERZIJDSE VRIEND	COMP. MARIUS	SCHEEPSWERF I.D.P.	PODIUM UV
		Drie lijken, twee romances, één intrige. Een bonte stoet van wonderlijke personages speelt een marathonvoorstelling.			
16U00	100'	THE CONGO TRIBUNAL	MILO RAU/FRUITMARKET UND LANGFILM	CC DGP (FOYER KL POST)	FILM UV
		The Congo Tribunal onderzoekt de oorzaken van de burgeroorlog in Congo.			
17U00	60'	CUCKOO	JAHA KOO/KWP PIANOFABRIEK	CC DGP (DACTYLO)	PODIUM € 12,00
		Jaha en zijn praatgrage rijstkokers nemen je mee door het Korea van de voorbije twintig jaar.			
18U00	60'	MATHIEU CORMAN, TRACES A PLATFORM FOR PHANTOMS OF THE PAST	GREET BRAUWERS	CC DGP (FOYER KL POST)	FILM UV
		Een boeiende documentaire over Mathieu Corman.			
19U00	75'	PRIJSUITREIKING JONG WERK	STICHTING NIEUWE HELDEN/TAZ	CC DGP (GROTE POST)	PLUS GRATIS
		Benieuwd welk jong werk dit jaar in de prijzen valt? Allen welkom om 19u in De Grote Post!			
19U30	75'	NU BEN IK MEDEA	KHADIJA EL KHARRAZ ALAMI	ATHENEUM	PODIUM UV
		Khadija groeit op tussen twee werelden in: de vreemdeling, de ander, het eenzame is getogen.			
20U00	110'	CHASSE PATATE (8+)	STUDIO ORKA	FORTSTRAAT	PODIUM UV
		Chasse Patate biedt troost aan mensen die zich koste wat het kost overeind houden.			
20U00	120'	ABSURDE HELD	ARSENAAL/LAZARUS	LOODS NMBS	PODIUM UV
		Het leven als ultieme daad van verzet tegen de zinloosheid.			
20U00	120'	CONVERSATIONS (AT THE END OF THE WORLD)	A TWO DOGS COMPANY/HET ZUIDELIJK TONEEL	VERSLUISIDÔME	PODIUM € 18,00
		Vijf figuren over het enige wat ze nog hebben: hun lichaam en de tijd die hen rest.			
20U30	100'	HEIMAT 3, HOW TO BUILD A HOME	DE NWE TIJD	CC DGP (KLEINE POST)	PODIUM € 14,00
		De Nwe Tijd wil een huis bouwen voor een jongen wiens beste vriend zelfmoord pleegde.			
21U00	60'	CUCKOO	JAHA KOO/KWP PIANOFABRIEK	CC DGP (DACTYLO)	PODIUM € 12,00
		Jaha en zijn praatgrage rijstkokers nemen je mee door het Korea van de voorbije twintig jaar.			
21U00	100'	DE MOOISTE TIJD VAN ONS LEVEN	M.W. HOEKZEMA/W. CAPPELLE	DOMEIN RAVERSYDE	PODIUM UV
		Twee jeugdvrienden trekken na lange tijd er nog eens op uit...			
22U00	30'	UIT HANDEN GEVEN	BEYOND THE SPOKEN/STICHTING NIEUWE HELDEN	LEOPOLDPARK (VIJVER)	RITUEEL GRATIS
		We sluiten het festival af met een verbrandingsritueel van de zonnestralen voor niet-erkend verlies.			

HET THEATER ALS RECHTBANK OVER THE CONGO TRIBUNAL

In 2015 zette Milo Rau, artistiek leider bij NTGent, een fictief tribunaal op in Bukavu en Berlijn. Op die manier wilde hij de wantoestanden aanklagen in de mijnbouw in de omgeving van het Kivumeer in Congo. Die regio is rijk aan mineralen, waaronder het fel gegeerde coltan, dat in onze smartphones, iPads, enzovoort verwerkt zit.

In *The Congo Tribunal*, de filmische montage van die tribunaal, toont Rau hoe die jacht op mineralen aan de basis ligt van de burgeroorlog(en) waarmee de Congolezen al jaren proberen af te rekenen. In een tot in de puntjes nagebouwde juridische setting – de fictieve rechtszaken werden telkens voorgezeten door de Luikse advocaat Jean-Louis Gilissen, medeoprichter van het Internationaal Strafhof in Den Haag – komen verschillende betrokkenen aan bod: plaatselijke landbouwers die moesten wijken voor een fabriek, een vertegenwoordiger van die fabriek, een strijder van een illegale militie, de minister van Binnenlandse Zaken...

Sterk beeld is dat van Amini Kabaka Shemu, een bevlogen student die ons rondleidt door zijn dorp, compleet verwoest door rebellen. Een bloedbad waarbij de Verenigde Naties en de Congolese militairen laf de andere kant opkeken. Voor Shemu is het duidelijk: de overheid draagt de grootste schuld.

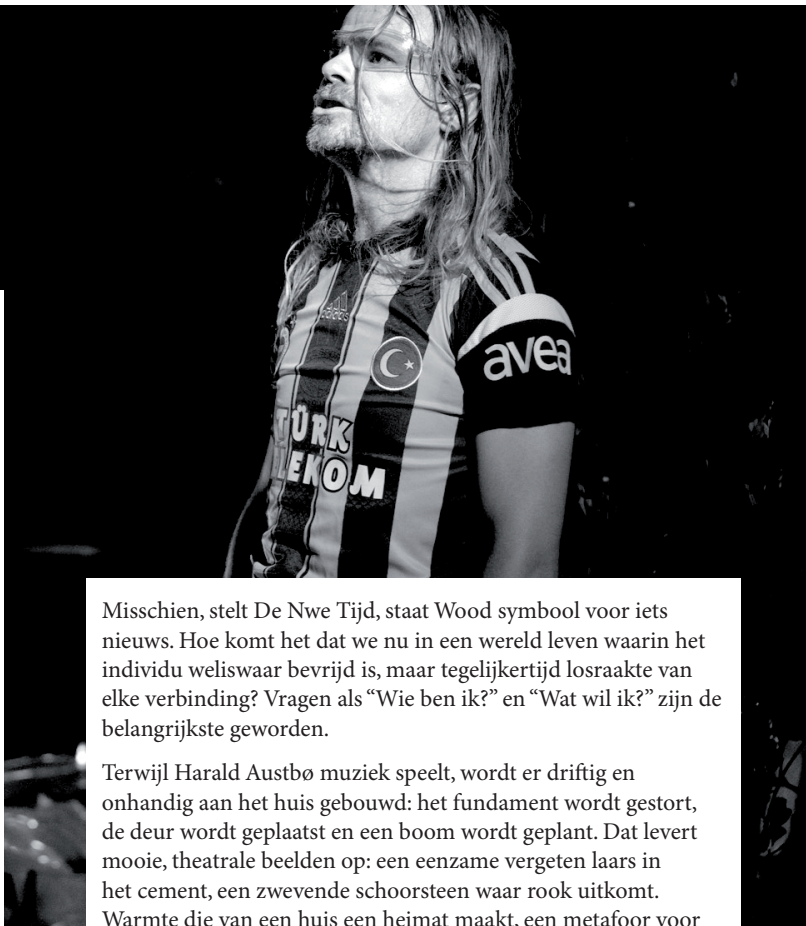
Raus film is sowieso op zijn sterkst wanneer hij de volle aandacht geeft aan mensen als Shemu. Het is dan ook hún verhaal. Vanuit dat opzicht komt het wat vreemd over dat Rau – zeker in het eerste halfuur – vaak zelf voor het oog van de camera opduikt, in een (te?) zelfbewuste stijl die een beetje naar een *white savior complex* neigt. Desalniettemin lof voor het feit dat Rau wel degelijk het een en ander op losse schroeven zet. Een dikke druppel op de nog steeds zo hete plaat. (DB)

DIT IS MIJN HUIS OVER HEIMAT VAN DE NWE TIJD

Op een groot doek dat vooraan het podium hangt lezen we op het testbeeld: 'even geduld aub'. Rebekka De Wit verschijnt: ze wil nog iets zeggen voor de voorstelling start. Ze zegt dat ze opgelucht is: op deze manier samenkomen lijkt steeds meer een unicum.

In *Heimat 3* bouwt De Nwe Tijd een huis voor James Wood, een 24-jarige Brit die op 23 november 2016 een reactie plaatste bij de YouTube-video van 'To build a home' van The Cinematic Orchestra. Zijn beste vriend had een jaar eerder zelfmoord gepleegd, schreef hij. Zijn vriend had hem die bewuste avond drie keer proberen te bellen, maar hij had het niet gehoord, omdat hij PlayStation zat te spelen. Hij voelde zich schuldig en verdrietig daarover.

De Nwe Tijd ging Wood interviewen in Leicester. Tijdens de opname vraagt Suzanne Grotenhuis hem waar hij zich thuis voelt. Hij wijst naar zijn bed vol knuffelbeesten en een sierkussen met het opschrift 'my space <3'. Wood is iemand die 24 uur per dag binnen zit, maar niet thuis is, of toch niet in deze wereld.

Misschien, stelt De Nwe Tijd, staat Wood symbool voor iets nieuws. Hoe komt het dat we nu in een wereld leven waarin het individu weliswaar bevrijd is, maar tegelijkertijd losraakte van elke verbinding? Vragen als "Wie ben ik?" en "Wat wil ik?" zijn de belangrijkste geworden.

Terwijl Harald Austbø muziek speelt, wordt er driftig en onhandig aan het huis gebouwd: het fundament wordt gestort, de deur wordt geplaatst en een boom wordt geplant. Dat levert mooie, theatrale beelden op: een eenzame vergeten laars in het cement, een zwevende schoorsteen waar rook uitkomt. Warmte die van een huis een heimat maakt, een metafoor voor verbondenheid, voor de plek waar je instinctief naar terugkeert. Een huis als mogelijk antwoord op een toenemend isolement.

Aan het einde van de voorstelling richt Grotenhuis zich nog tot James Wood. Ze probeert een antwoord te vinden op zijn vraag "Waarom zou ik in een wereld willen leven waarin de negatieve dingen zwaarder wegen dan de positieve?" Ze stottert een beetje. Zegt dat het antwoord misschien schuilt in dat ene kleine woordje: "Waarom?" En dat "hoe?" misschien nog iets hanteerbaarder is, zoals in: *how/to build a home? (XVDB)*

VANDAAG NOG OM 15U EN 20U30 IN CC DGP (KLEINE POST).

TELEX

Nog van 7u tot 24u: Un | Settled Residency, alle info via theateraanzee.be. # Voor deze voorstellingen van vandaag zijn er nog tickets: Infini #5, Absurde Held, Cuckoo, Conversations (at the end of the world), Heimat 3, how to build a home. # Laatste kans om in de Lokettenzaal van de Grote Post even de mini-expo rond Hydroville (het eerste passagiersvaartuig op waterstof) te bekijken. # Om 19u vanavond is het prijsuitreiking voor Jong Werk in zaal De Grote Post. Iedereen welkom! # Vandaag om 11u wordt het vonnis gevelld in de Rechtszaak Tegen De Dood. Geen livestream deze keer, maar achteraf zal het vonnis wel integraal te bekijken zijn op het Youtube-kanaal van TAZ.

COLOFON

Redactie: Katrien Brys, Bieke Purnelle, Matthias Velle, Daan Borloo, Ewoud Vermote, Xandry van den Besselaar, Elke Huybrechts, Wouter Hillaert, Tourad Kane, Simon Vandekerckhove
Foto's: Phile Deprez, Tom van de Oudeweetering, Radovan Dranga, Ken Aelbrecht, FruitMarket / Illustratie: Mari Gallet

VU: TARTART VZW, HENDRIK SERRUYSLAAN 18A 8400 OOSTENDE